

13 S.A. 2534

ปัจจัยคัดสรร ความสามารถในการดูแลตนเอง
และภาวะสุขภาพ ในผู้ป่วยโรคต้อหินชนิดเรื้อรัง

Selected Basic Conditioning Factors,
Self-Care Agency and Health Status in Chronic
Glaucoma Patients

วิทยานิพนธ์

จาก

มหาวิทยาลัยมหิดล

ชวลี โฆษิตทากิวิธน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาพยาบาลศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2534

ISBN 974-587-164-8

สงวนลิขสิทธิ์

ชื่อวิทยานิพนธ์	ปัจจัยตัดสรร ความสามารถในการดูแลตนเอง และ ภาวะสุขภาพในผู้ป่วยโรคต่อหินชนิดเรื้อรัง
ผู้วิจัย	ชวลี โฆษิตทาภิวัฒน์
ปริญญา	วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (พยาบาลศาสตร์)
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์	ดร.ณัฐ ชุณหะวัต, วท.บ., คม. มาลี เลิศมาลีวงศ์, วท.บ., M.N.
วันที่สำเร็จการศึกษา	15 เมษายน พ.ศ. 2534

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 2 ประการคือ 1) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการดูแลตนเอง ภาวะสุขภาพ และตัวแปรตัดสรรด้านปัจจัยพื้นฐาน ได้แก่ อายุ เพศ สถานภาพสมรส ระยะเวลาในการศึกษา และระยะเวลาที่เจ็บป่วย และ 2) ศึกษาความสามารถในการทำนายภาวะสุขภาพของตัวแปรเหล่านี้ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ป่วยโรคต่อหินชนิดเรื้อรังที่มารับการตรวจที่หน่วยตรวจผู้ป่วยนอกจักษุ โรงพยาบาลรามธิบดี ระหว่างเดือนตุลาคม 2533 ถึงเดือนมกราคม 2534 ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 100 ราย ประเมินความสามารถในการดูแลตนเอง โดยแบบประเมินของเอเวอร์และคณะ (Evers, et al. 1985) และประเมินภาวะสุขภาพโดยแบบประเมินที่สร้างโดยเดนนิส (Denyes, 1980) โดยผู้ป่วยเป็นผู้ประเมินด้วยตนเอง

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนความสามารถในการดูแลตนเอง และคะแนนภาวะสุขภาพในระดับค่อนข้างสูง อายุมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการดูแลตนเอง ($r = .27, P < .01$) ส่วนเพศ สถานภาพสมรส ระยะเวลาในการศึกษา และระยะเวลาที่เจ็บป่วย ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการดูแลตนเอง ในขณะที่ความสามารถในการดูแลตนเอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับภาวะสุขภาพ ($r = .46, P < .001$) และเมื่อนำ

ตัวแปรตัดสรรด้านปัจจัยพื้นฐาน และความสามารถในการดูแลตนเอง เข้าในการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ เพื่อทำนายภาวะสุขภาพ พบว่าความสามารถในการดูแลตนเอง เป็นเพียงปัจจัยเดียวที่สามารถทำนายภาวะสุขภาพได้ โดยสามารถอธิบายความแปรปรวนของภาวะสุขภาพได้ร้อยละ 21

ผลการศึกษารั้งนี้ ได้สนับสนุนแนวคิดบางส่วนตามทฤษฎีความพร้อมในการดูแลตนเองของโอเร็ม ที่อธิบายถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐาน กับความสามารถในการดูแลตนเอง ซึ่งมีผลต่อภาวะสุขภาพ

๙

Thesis Title Selected Basic Conditioning Factors,
Self-Care Agency and Health Status in
Chronic Glaucoma Patients

Name Chawalee Kosittapiwat

Degree Master of Science (Nursing)

Thesis Supervisory Committee
Darunee Junhavat, B.Sc., M.Ed.
Malee Lerdmaleewong, B.Sc., M.N.

Date of Graduation 15 April B.E. 2534 (1991)

ABSTRACT

The purpose of this research was twofold; 1) to examine the relationships among self-care agency, health status and selected basic conditioning factors of age, gender, marital status, length of formal education and duration of illness, and 2) to determine whether health status can be predicted jointly by selected basic conditioning factors and self-care agency. The purposive sample consisted of 100 chronic glaucoma patients at the outpatient of the Ophthalmological clinic, Ramathibodi Hospital, during October, 1990 to January, 1991. Self-care agency was measured by The Appraisal of Self-Care Agency Scale developed by Evers, et al. (1985) and health status was measured by the patient's report on the Denyes Health Status Instrument (1980).

The results of the study indicated that age was positively correlated with self-care agency ($r = 0.27$, $P < 0.01$). Whereas self-care agency was positively

correlated with health status ($r = 0.46, P < 0.001$). When all variables were entered into the regression model to predict health status, it was found that only self-care agency was a significant predictor and accounted for 21% of variance in health status.

The results partially supported of Orem's theory of self-care deficit which describe the relationship between selected basic conditioning factors and self-care agency and the effects of self-care agency on the health status.